

Rozhodování o volbě střední školy:

Deváťáci po odevzdání přihlášek na střední školy

Studie Než zazvoní

26. dubna 2022

Studie o výběru střední školy

Tento dokument je veřejnou součástí širší dlouhodobé studie Než zazvoní, která mapuje proces rozhodování o výběru školy u žáků osmých a devátých tříd. Výsledky studie by měly sloužit především vedoucím pracovníkům středních škol k tomu, aby činili zodpovědná a efektivní rozhodnutí a výchovným poradcům základních škol pro zlepšení obrazu o žákovských preferencích. Posláním Než zazvoní je jim v tom pomáhat.

Hlavní zjištění

- ☑ **Drtivá většina (95,1 %) dotazovaných devátáků podala dvě přihlášky na střední školy, 4,9 % devátáků podalo pouze jednu přihlášku na střední školu či učiliště.**
- ☑ **Devátáci dávají ve čtyřech případech z pěti (81,6 %) přednost škole, kterou mají na prvním místě přihlášky.** Zjištění potvrzuje domněnku, že pořadí škol na přihlášce má pro většinu žáků význam a na první místo dávají školu, o kterou mají větší zájem.
- ☑ **Zatímco školu na prvním místě přihlášky si žáci devátých tříd v 64,3 % případů vybírají zcela sami, u školy na druhém místě jim v 50,4 % případů mnohem více pomáhají rodiče.**
- ☑ **Podání přihlášky na školu na prvním místě až do poslední chvíle ovlivňuje den otevřených dveří, nejdůležitějším faktorem je pro 38,3 % dotazovaných.** Devátákům záleží také na pověsti školy a vzdálenosti od bydliště.
- ☑ **V případě školy na druhém místě přihlášky devátákům záleží především na její pověsti (28 % respondentů), ale oproti škole na prvním místě také na názoru rodičů nebo na tom, zda je snadné se právě na tuto školu dostat.**
- ☑ **Podle 70,8 % žáků je škola nejvíce osloví, pokud bude mít dobrý kolektiv. Lehce nižší podíl 68,2 % respondentů pak považuje za velice důležitý dobrý přístup školy k žákům.** Nejméně důležitým faktorem při výběru pak byla dlouhá tradice školy.
- ☑ **Naopak 62,5 % devátáků zcela od výběru školy odradí špatný přístup školy k žákům, v 57,9 % pak nespravedliví učitelé a 55,8 % devátáků nejvíce odradí šikana na škole.**
- ☑ **Dlouhá tradice školy není oproti předpokladům důležitým atributem při výběru školy (je důležitá pouze pro 12,2 % respondentů), její absence pak žáky neodradí.** 879 dotazovaných devátáků pak v otevřené otázce vůbec nevědělo, co si pod pojmem „škola s dlouhou tradicí“ má představit.
- ☑ **Nejvýznamnějšími zdroji informací o školách jsou pro 26,3 % devátáků webové stránky, pro 24,7 % devátáků pak dny otevřených a 24,3 % respondentů nejvíce informací o škole zjistilo od známých.** Potvrzuje se tak nutnost budování značky školy, online marketingu a dokonalého dne otevřených dveří.
- ☑ **Webové stránky škol, na které podali přihlášky, devátáci sledují alespoň jedenkrát týdně v 33,4 % případů.** Naopak ani jednou se na webovky vybrané školy nepodívalo pouze 5,4 % devátáků.
- ☑ **Téměř 15 % devátáků přiznává, že na stránkách školy, kterou uvedli na prvním místě přihlášky, nenajdou všechny informace, které k přijímacímu řízení potřebují.** Přestože webové stránky jsou nejdůležitějším informačním kanálem pro uchazeče, některé školy jim nevěnují dostatek pozornosti.
- ☑ **K 13. dubnu, kdy bylo dotazování ukončeno, až 16,7 % žáků nedostalo žádné poděkování za podání přihlášky.** Komunikace mezi dnem otevřených dveří a podáním přihlášky, a i následně od přihlášky po přijímací zkoušky je přitom velice důležitá pro budování vztahu se školou.

- 📍 **76,5 % dotazovaných se rozhodně či spíše obávalo přijímacích zkoušek na střední školy.**
Nejvhodnějším způsobem, jak deváťáky alespoň trochu zbavit strachu z psaní testů v neznámém prostředí (a zároveň skvělou aktivitou pro navázání vztahu ke škole) jsou přijímačky na nečisto. **Pokud jste je v tomto školním roce nepořádali, určitě je vyzkoušejte v příštím roce, 63,5 % deváťáků o ně má velký zájem.**
- 📍 **39,7 % deváťáků se v nové škole nejvíce těší na nové přátele.** 26,6 % respondentů také vyhlíží nové znalosti, které se ve své vybrané škole budou učit.
- 📍 **Naopak nejčastěji se respondenti obávají, toho, že nebudou zvládat objem učení a znalostí, které se budou na střední škole učit (36,8 %).** V 23,2 % případů pak mají také obavy, že nezapadnou do kolektivu a nenajdou si na nové škole přátele.
- 📍 **39,5 % dotazovaných žáků uvedlo, že jejich vybraná střední škola by je měla především připravit na práci, kterou chtějí po škole dělat.** Pouze 10,6 % dotazovaných deváťáků na školu jde kvůli lehkému získání maturity nebo výučního listu.

Metodika

Studie byla provedena formou on-line dotazování žáků devátých ročníků. Participace na průzkumu byla nabídnuta náhodně vybraným základním školám z celé České republiky. Výsledný vzorek po očištění dat činil 6298 respondentů. Do analýzy jsou zahrnuti pouze ti respondenti, kteří podali alespoň jednu přihlášku na střední školu nebo učiliště. Odpovědi ostatních nejsou relevantní cílům výzkumu, jelikož se rozhodli pracovat či zodpověděli jen málo nebo žádné otázky.

Mezi respondenty bylo 51,1 % dívek a 48,9 % chlapců.

Sběr dat proběhl v období od 1. do 13. dubna 2022.

Kontakt

Studii vypracovalo Než zazvoní, s.r.o., které se věnuje poradenství základním a středním školám.

Mgr. Karel Komínek, Mgr. Jakub Roh, Bc. Aneta Košíková

info@nezzazvoni.cz

www.nezzazvoni.cz

Kontakt pro média

Bc. Aneta Košíková

kosikova@nezzazvoni.cz

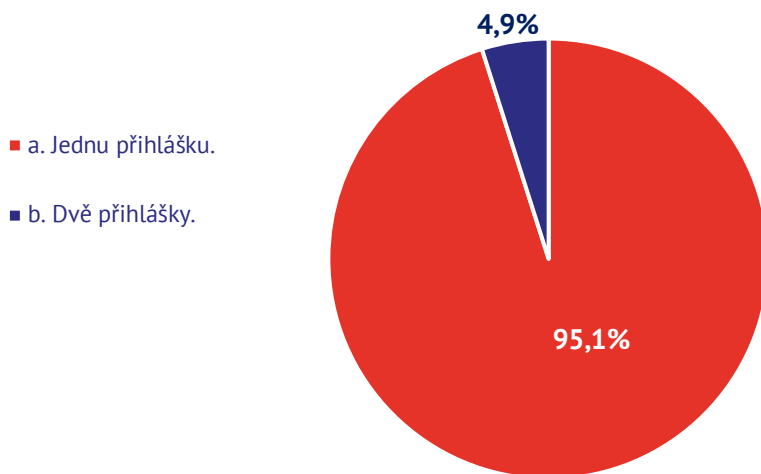
733 778 256

Obecně k rozhodování o volbě školy

Drtivá většina (95,1 %) dotazovaných deváťáků podala dvě přihlášky na střední školy, zatímco 4,9 % deváťáků podalo pouze jednu přihlášku na střední školu či učiliště.

1) Podal/a jsi jednu nebo dvě přihlášky?

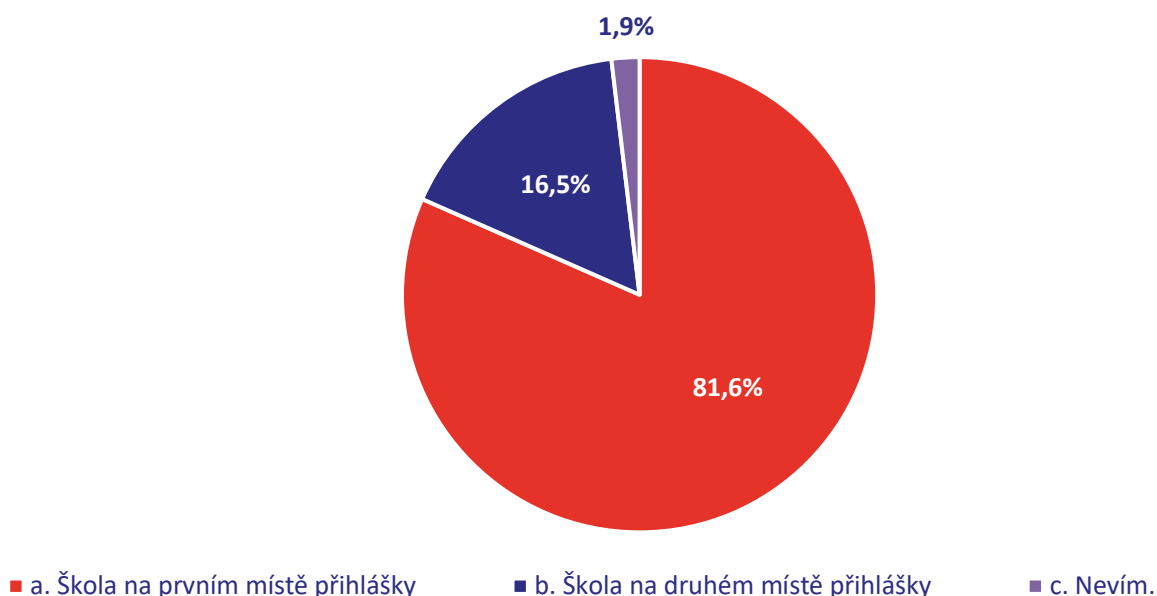
N = 6298

Deváťáci dávají ve čtyř případech z pěti (81,6 %) přednost škole, kterou mají na prvním místě přihlášky. Naopak 16,5 % respondentů by dalo přednost škole na druhém místě přihlášky. Pouze necelá 2 % žáků ještě neví, ke které volbě by se přiklonili, pokud by byli přijati na obě školy. Odpovědi deváťáků účastnících se průzkumu tak potvrzují, že pořadí škol na přihlášce má pro většinu žáků význam a na první místo dávají školu, o kterou mají větší zájem.

2) Na kterou ze škol bys raději šel/šla?

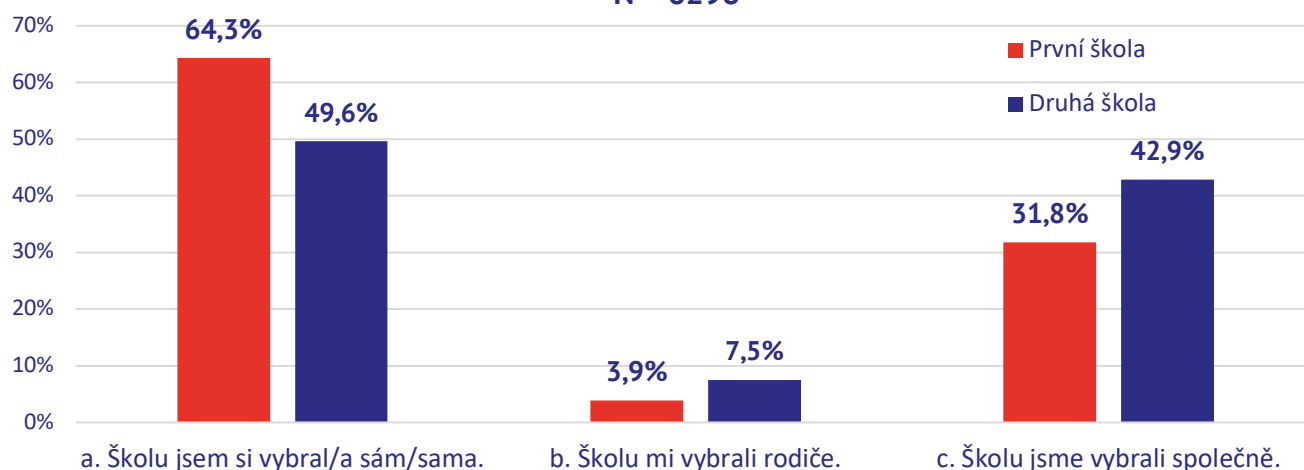
N = 6298

Dle výsledků průzkumu jsou u první a druhé školy na přihlášce podstatné rozdíly, co se týče způsobu jejich výběru. **Devátáků jsme se ptali, zda si školu vybírají sami, nebo jim s výběrem pomáhají také rodiče.** Zatímco školu na prvním místě přihlášky si žáci devátých tříd v **64,3 % případů vybírají zcela sami, u školy na druhém místě jim v tom mnohem více pomáhají rodiče** – a to buď zcela (7,5 % respondentů) nebo ji vybírají společně (42,9 %).

3) Vybral sis školu sám nebo ti ji spíše vybrali tví rodiče?

N = 6298

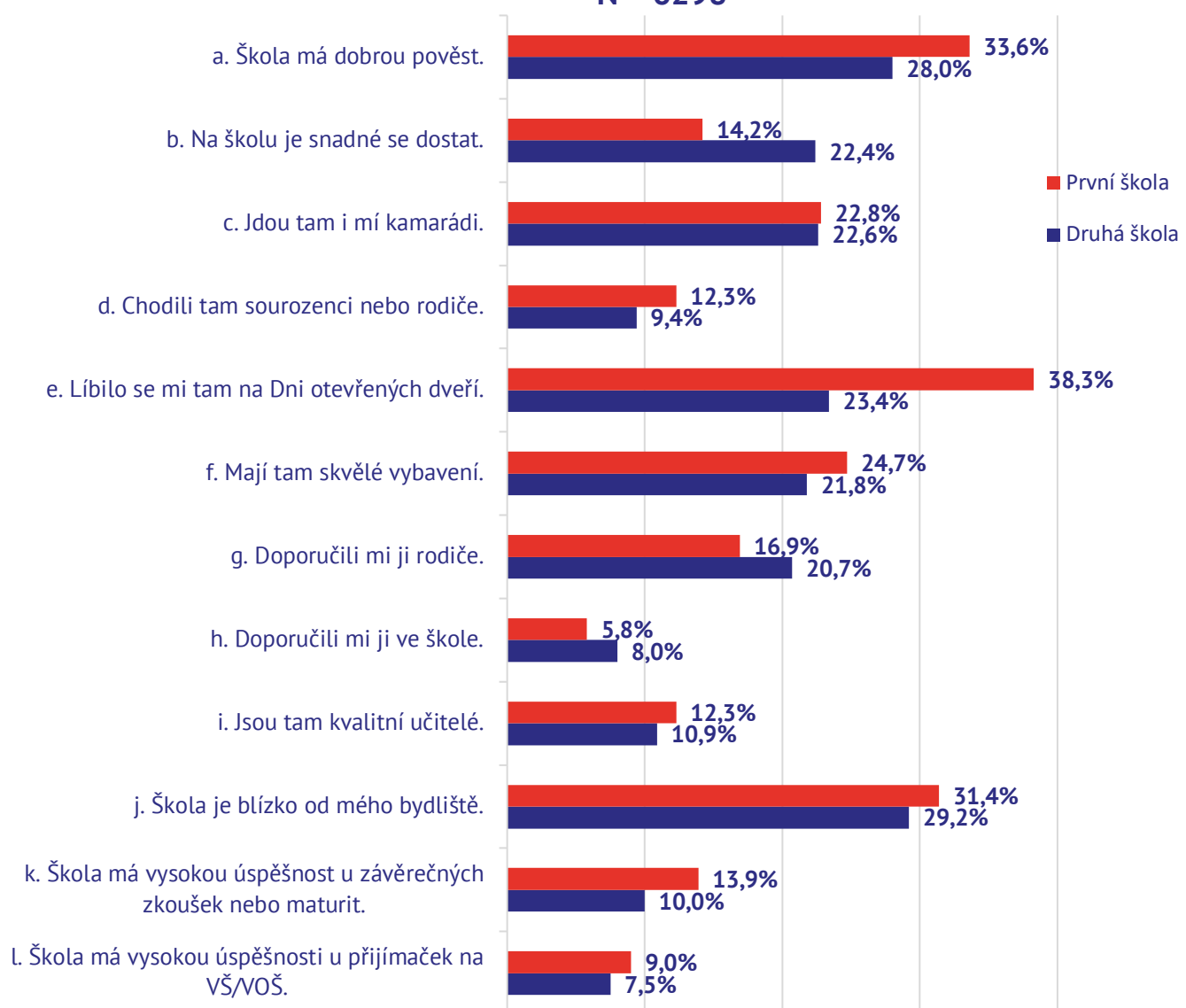

Faktory výběru střední školy

Podobně jako v předchozím grafu i v otázce na důvody, které deváťáky vedli k výběru škol na přihlášce, se projevují rozdíly mezi školou na prvním a druhém místě přihlášky.

Při výběru školy na prvním místě přihlášky deváťákům záleží nejen na tom, **zda má škola dobrou pověst (33,6 % odpovědí), ale především v 38,3 % případů rozhodnutí ovlivňuje zážitek ze dne otevřených dveří,** který na vybrané škole absolvovali. V případě školy na druhém místě přihlášky deváťákům záleží **především na její pověsti (28 % respondentů), ale oproti škole na prvním místě také na názoru rodičů (20,7 %) nebo na tom, zda je snadné se právě na tuto školu se dostat – tuto možnost zvolilo 22,4 % u školy na druhém místě přihlášky, u školy na prvním místě to bylo jen 14,2 % dotazovaných.** Deváťáci mohli vybrat maximálně 3 odpovědi, proto se součet procentních bodů nerovná 100 %.

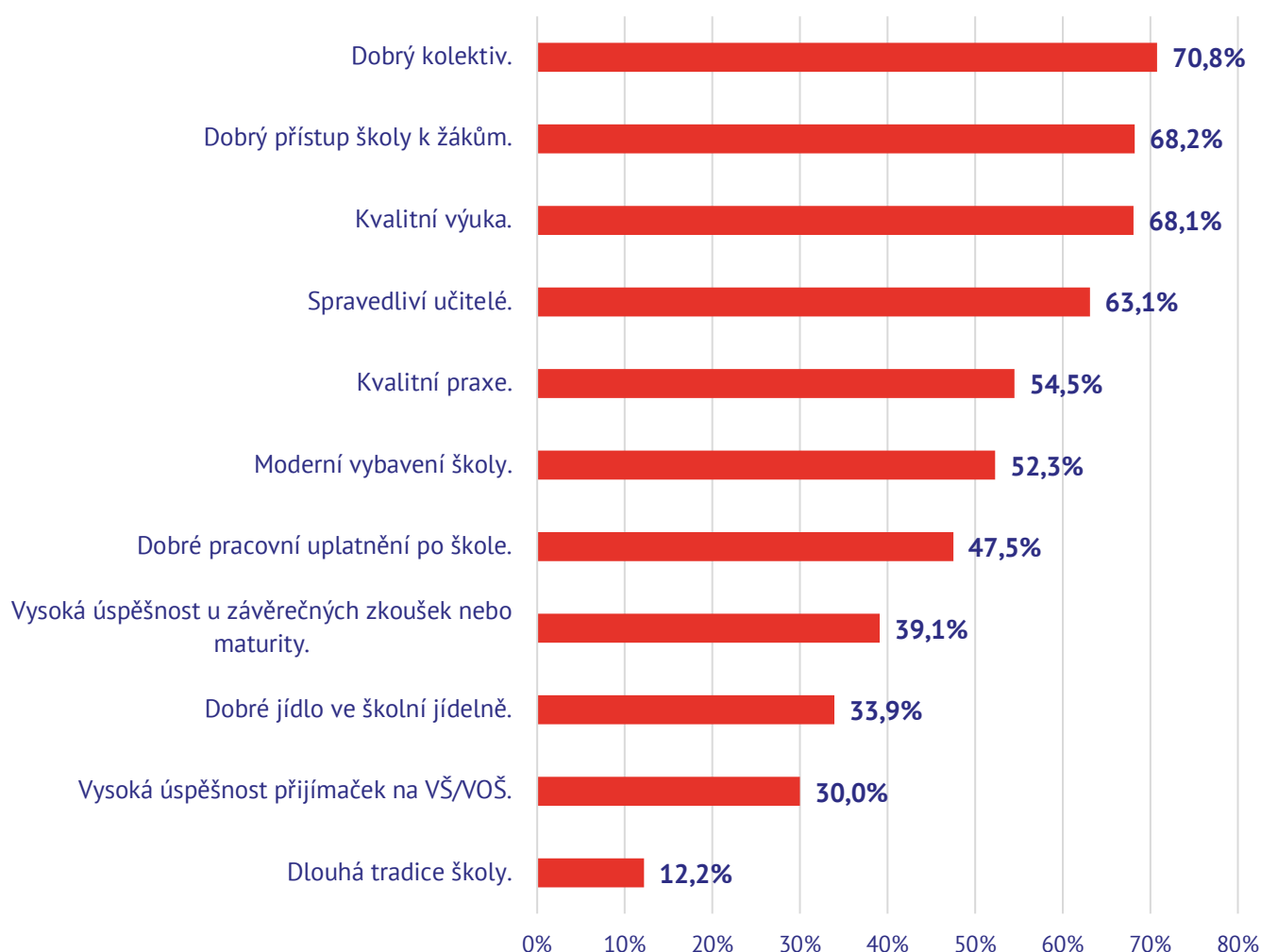
4) Jaké byly hlavní důvody, kvůli kterým jsi podal/a přihlášku právě na tuto školu? N = 6298

Respondenti měli za úkol vybrat z předvolené nabídky maximálně tři charakteristiky (popř. přidat vlastní), které by je na střední škole nejvíce oslovily, tedy výhody či argumenty, které jsou pro ně při výběru školy důležité. **Nejvíce respondentů (70,8 %) si na střední škole váží dobrého kolektivu.** Lehce nižší podíl **68,2 % respondentů pak považuje za velice důležitý dobrý přístup školy k žákům** a **68,1 % žáků škola osloví především kvalitní výukou.** Méně důležité jsou pro deváťáky při výběru školy položky jako vysoká úspěšnost u přijímaček na VOŠ/VŠ nebo dobré jídlo ve školní jídelně. **Nejméně důležitá z nabízených možností je pak dlouhá tradice školy.** Tuto položky jsme do baterie odpovědí zařadili po dotazech škol právě na téma tradice, a zda může být považována za konkurenční výhodu či argument pro studium.

5) Co by tě na škole nejvíce OSLOVILO?

N = 6298

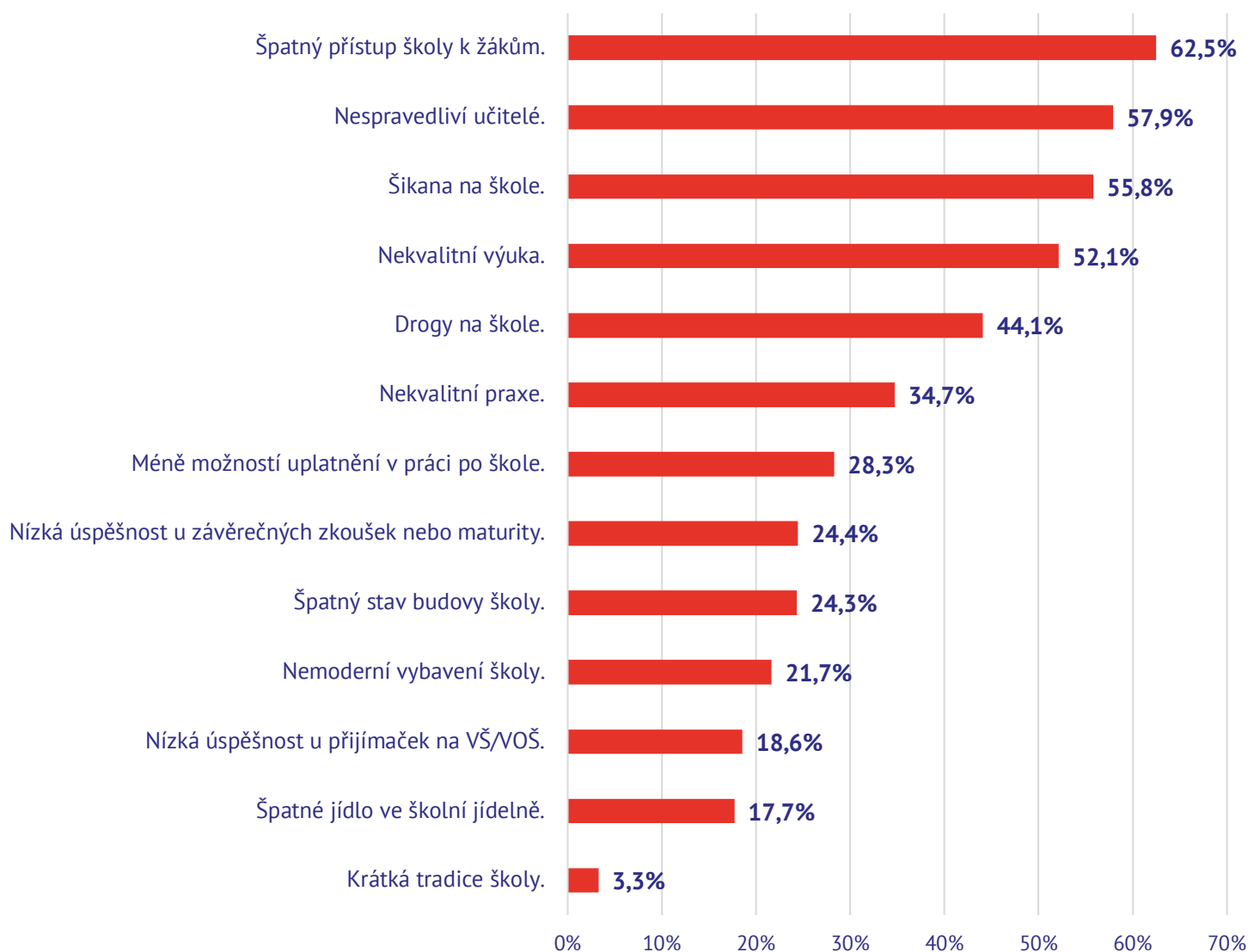

Kromě nabízených možností pak mohli žáci uvést také své vlastní návrhy, v 7 % odpovědí Jiné se objevilo nejčastěji: **zajímavý obor (33x), dobrý internát (10x) a individuální přístup (8x).**

Devátáků jsme se také z opačného konce ptali také na to, co by je od výběru školy naopak nejvíce odradilo. Opět mohli vybrat až tři odpovědi. Na prvních třech příčkách se objevují opozita toho, co na škole nejvíce obdivují. V **62,5 % případů by uchazeče o střední školu odradil špatný přístup školy k žákům**, v **57,9 % pak nespravedliví učitelé** a **55,8 % devátáků nejvíce odradí šikana na škole. Drogy na škole však odradí jen 44,1 % devátáků**. Také jsme si ověřili, že krátká tradice školy není rozhodujícím kritériem, které by nějak výrazně odrazovala od výběru školy. Stejně nejsou při výběru školy odrazující faktory jako nemoderní vybavení nebo špatné jídlo ve školní jídelně.

6) Co by tě od výběru školy zcela ODRADILO?

N = 6298

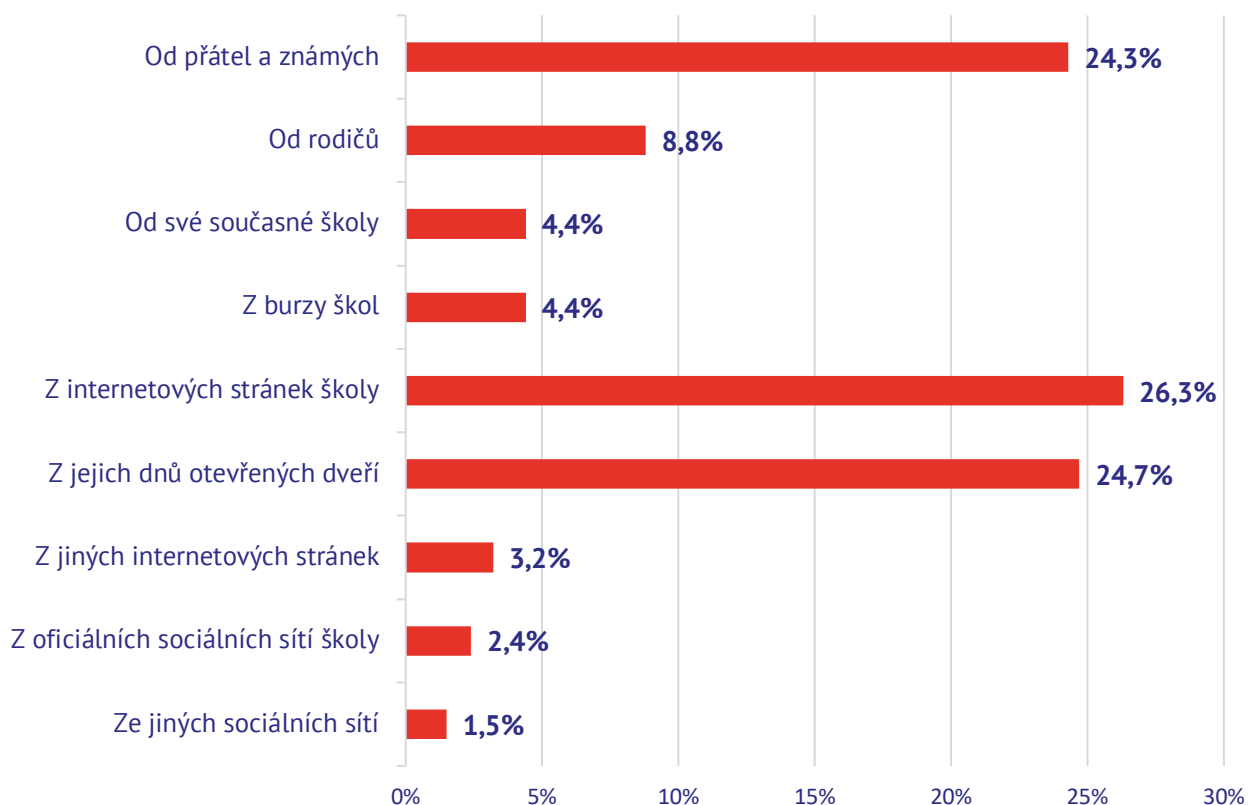
V souvislosti s tradicí jsme využili také možnosti zeptat se žáků v otevřené otázce, co pro ně tradice znamená - **879 deváťáků vůbec nevědělo, co si pod pojmem „škola s dlouhou tradicí“ má představit. 721 deváťáků pak soudí, že je taková škola dobrá, 289 ji považuje za kvalitní, 154 za úspěšnou a 98 za školu s dobrou pověstí. Pro 534 deváťáků ovšem byla „škola s dlouhou tradicí“ také stará či zastaralá. Proto pozor na užívání výrazu „tradiční škola“ či „dlouhá tradice“, pokud se zároveň profilujete jako moderní instituce, s moderním vybavením a inovativní výukou. V tomto případě, by škole mohla tradice spíše uškodit.**

Kde hledají uchazeči informace

Nejvýznamnějším zdrojem informací jsou pro respondenty **webové stránky, kde nejvíce informací o školách, na které podali přihlášku, zjistilo 26,3 % devětáků**. Neméně důležitým zdrojem informací jsou pro devátáky **dny otevřených dveří, kde podstatné informace zjistilo 24,7 % respondentů**, a také tzv. „word of mouth“, tedy to, **co jim o škole pověděli přátelé a známí**. Graf v podstatě shrnuje **tři pilíře školského marketingu** – nutnost **budovat značku školy** (tedy, co se o škole říká), důležitost **online světa** (kvalitní web, ale i sociální sítě) a důležitost **dokonalého dne otevřených dveří** – největší události školského náboru.

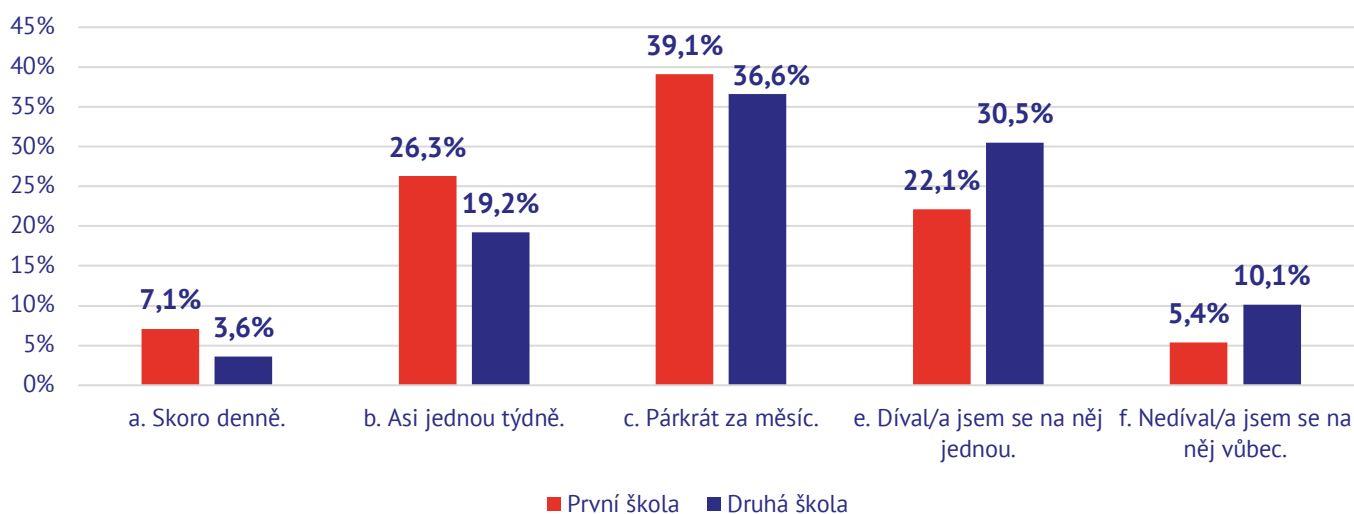
7) Odkud ses o školách, na které sis podal/a přihlášku, dozvěděl/a nejvíce informací?

N = 6298

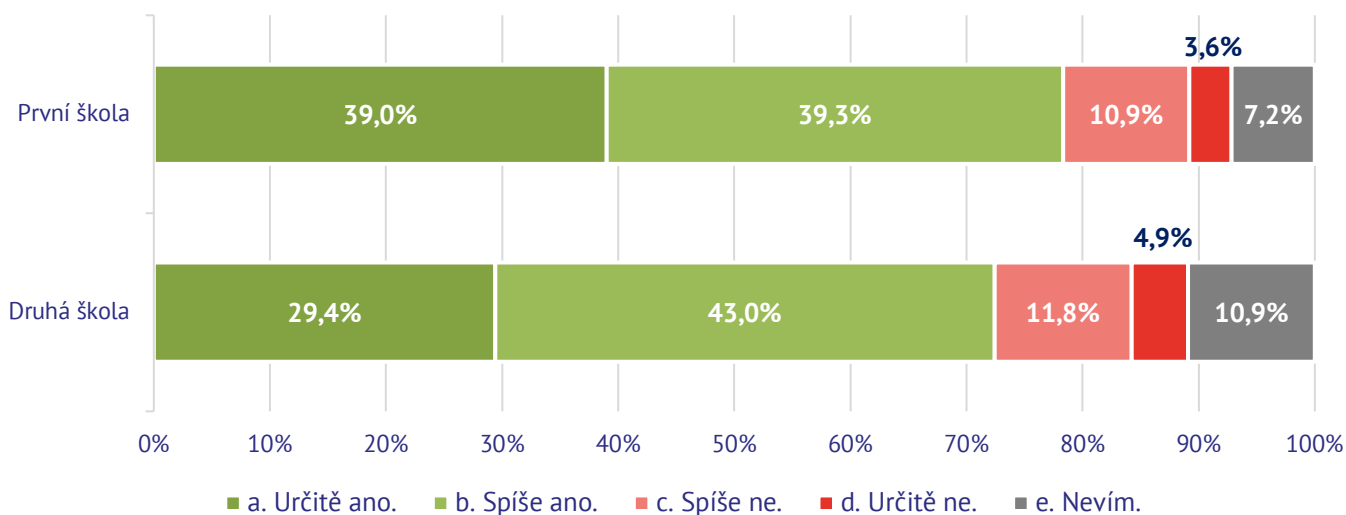
Webové stránky škol, na které podali přihlášky, **devětácti sledují téměř denně v případě první školy v 7,1 % případů. Asi jednou týdně se na ně dívá 26,3 % respondentů a párkrát do měsíce zhruba 40 % respondentů.** Naopak ani jednou se na ně nepodívalo pouze 5,4 % devětáctů. U školy na druhém místě je podíl těch, kteří na web ani jednou nezavítali 10,1 %, a těch kteří se na web dívali pouze jednou je pak 30,5 %. Skoro denně web své druhé školy sleduje pouze 3,6 % dotazovaných.

8) Jak často se díváš na weby škol, na které jsi podal/a přihlášky? N = 6298

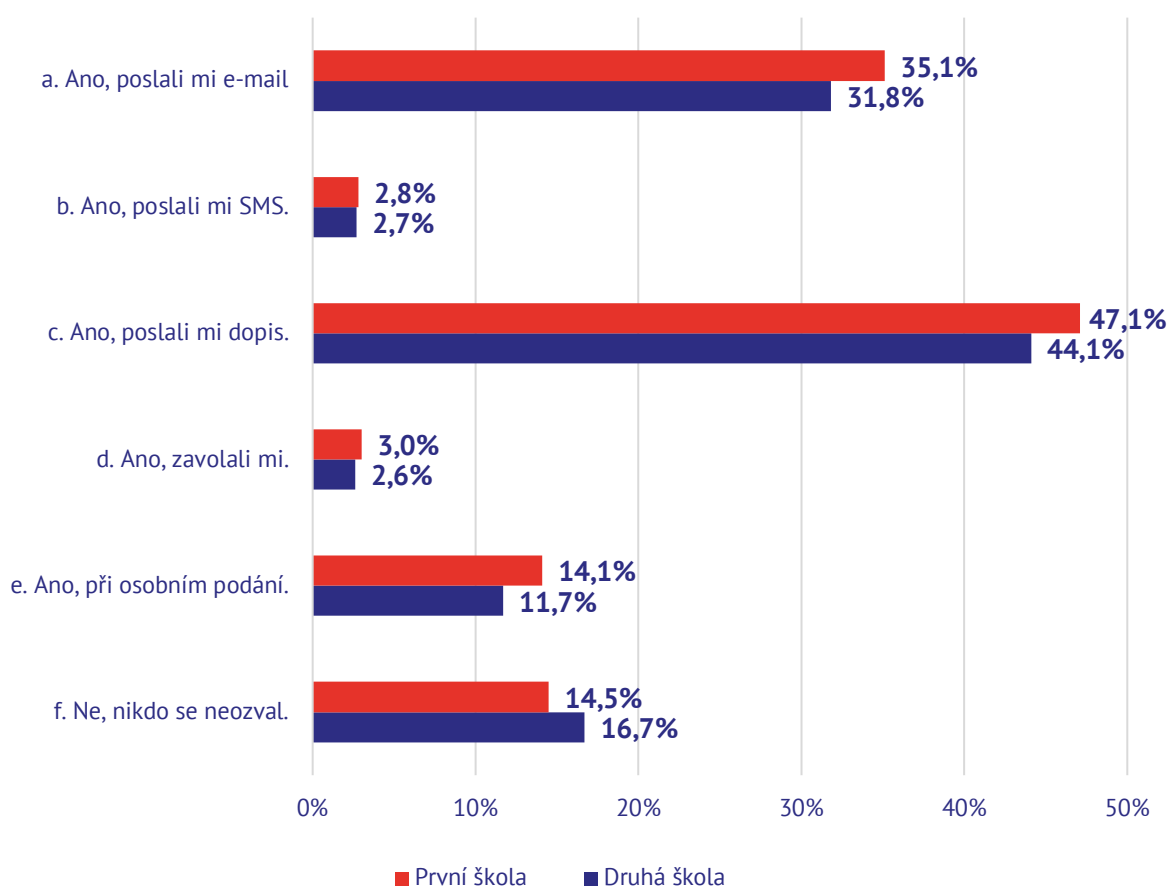
Přestože webové stránky jsou nejdůležitějším informačním kanálem pro uchazeče, některé školy jim nevěnují dostatek pozornosti. **Téměř 15 % devětáctů přiznává, že na stránkách školy, kterou uvedli na prvním místě přihlášky, nenajdou všechny informace, které k přijímacímu řízení potřebují.** U školy na druhém místě je to pak dokonce 16,7 % dotazovaných.

9) Najdeš na webech škol, kam sis podal přihlášku, všechny informace o přijímacím řízení, které potřebuješ? N = 6298

Komunikace mezi dnem otevřených dveří a podáním přihlášky, a i následně od přihlášky po přijímací zkoušky není pro školy zrovna silnou parketou. **K 13. dubnu, kdy bylo dotazování ukončeno, 14,5 % (resp. v 16,7 %) žáků nedostalo žádné poděkování za podání přihlášky.** Dopis s potvrzením a pozvánkou na přijímací zkoušky dostalo 47,1 % deváťáků, e-mail pak 35,1 % deváťáků v případě první školy. Druhá škola kopíruje trend, avšak více žáků nedostalo žádnou odpověď na svou přihlášku.

10) Poděkoval ti někdo ze škol, na které se hlásíš, za tvoji přihlášku? N = 6298

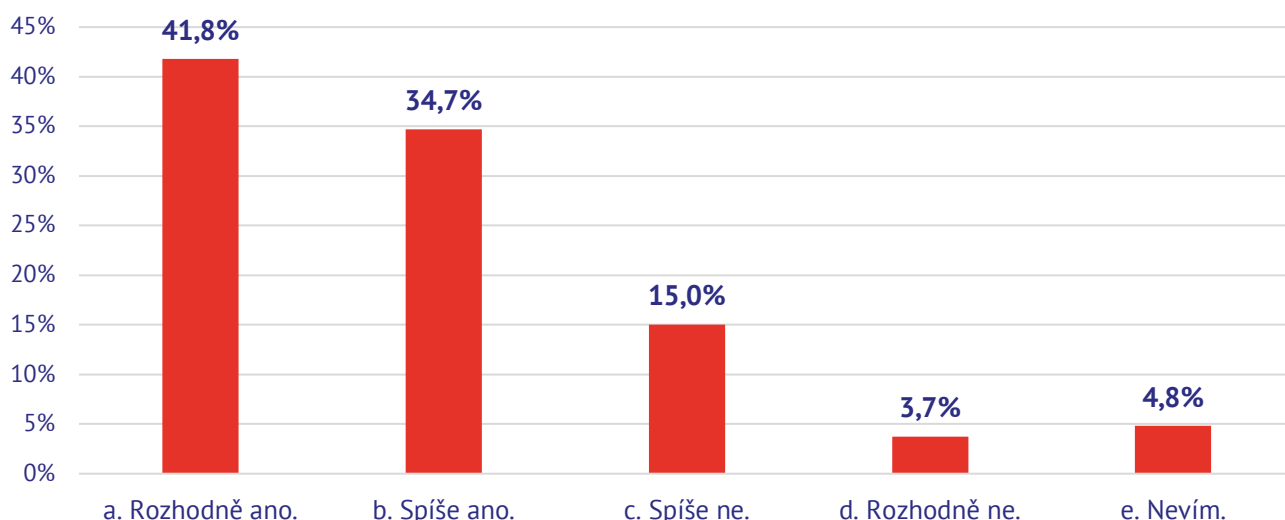
Deváťáci mohli v této otázce vybrat více odpovědí, proto nedávají dohromady 100 % (jedná se o procento z celkového počtu 6298 žáků).

Přijímací zkoušky

Přestože jsou již přijímací testy za deváťáky a v této chvíli již mnozí dostávají zprávy o tom, zda byli či nebyli přijati na své vysněné školy, přinášíme malé ohlédnutí za přijímačkami a tipy do budoucna. Pouze 18,7 % deváťáků nemělo strach z přijímacích testů. **Naopak 76,5 % dotazovaných se jich rozhodně či spíše obávalo.**

11) Bojíš se přijímacích zkoušek?

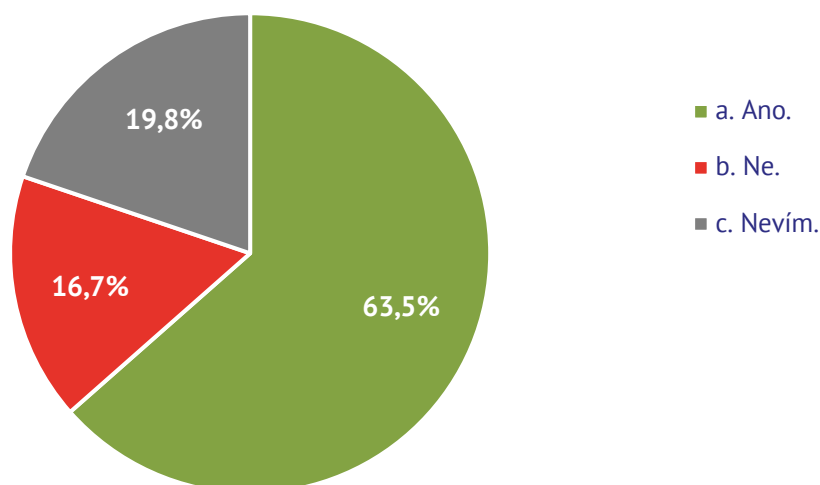
N = 6298

Nejvhodnějším způsobem, jak deváťáky alespoň trochu zbavit strachu z psaní testů v neznámém prostředí (a zároveň skvělou aktivitou pro navázání vztahu ke škole) jsou přijímačky na nečisto. **Pokud jste je v tomto školním roce nepořádali, určitě je vyzkoušejte v roce 2022/2023, 63,5 % deváťáků o ně má velký zájem.**

12) Využil bys nabídky vyzkoušet si přijímací testy nanečisto?

N = 6298

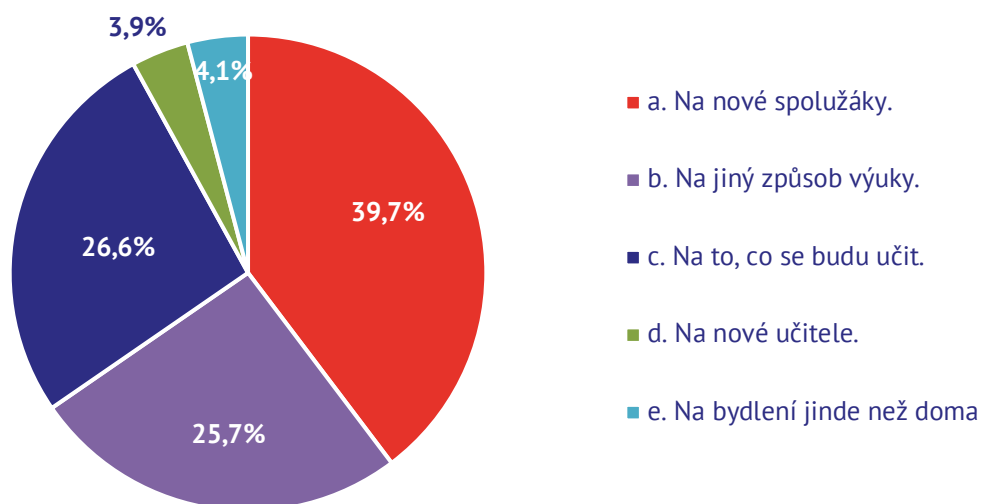

Očekávání a obavy deváťáků

Respondenti měli za úkol vybrat z baterie odpovědí, na co se v nové škole nejvíce těší, popřípadě doplnit také svoji vlastní charakteristiku, kterou na nové škole ocení. **Z předem daných odpovědí respondenti v 39,7 % případů vyhlíží nové kamarády, se kterými se v nové škole setkají a 26,6 % respondentů se také těší na to, co se bude učit.** Pokud se respondenti rozhodli vyjádřit svůj názor v odpovědi jiné, uváděli nejčastěji, že se nemohou dočkat především **změny prostředí.**

13) Na co se v nové škole nejvíc těšíš?

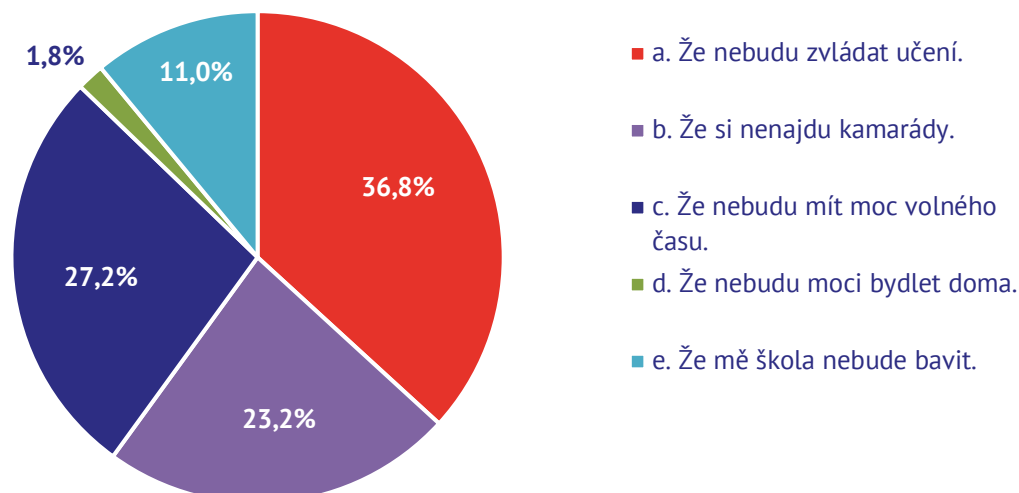
N = 6298

Naopak nejčastěji se respondenti obávají, toho, že **nebudou zvládat objem učení a znalostí, které se budou na střední škole učit (36,8 %)** a následně pak nebudou mít dostatek volného času, tak jak měli doposud (27,2 %). **V 23,2 % případů pak mají také obavy, že nezapadnou do kolektivu a nenajdou si na nové škole přátele.**

14) Čeho se na nové škole nejvíc bojíš?

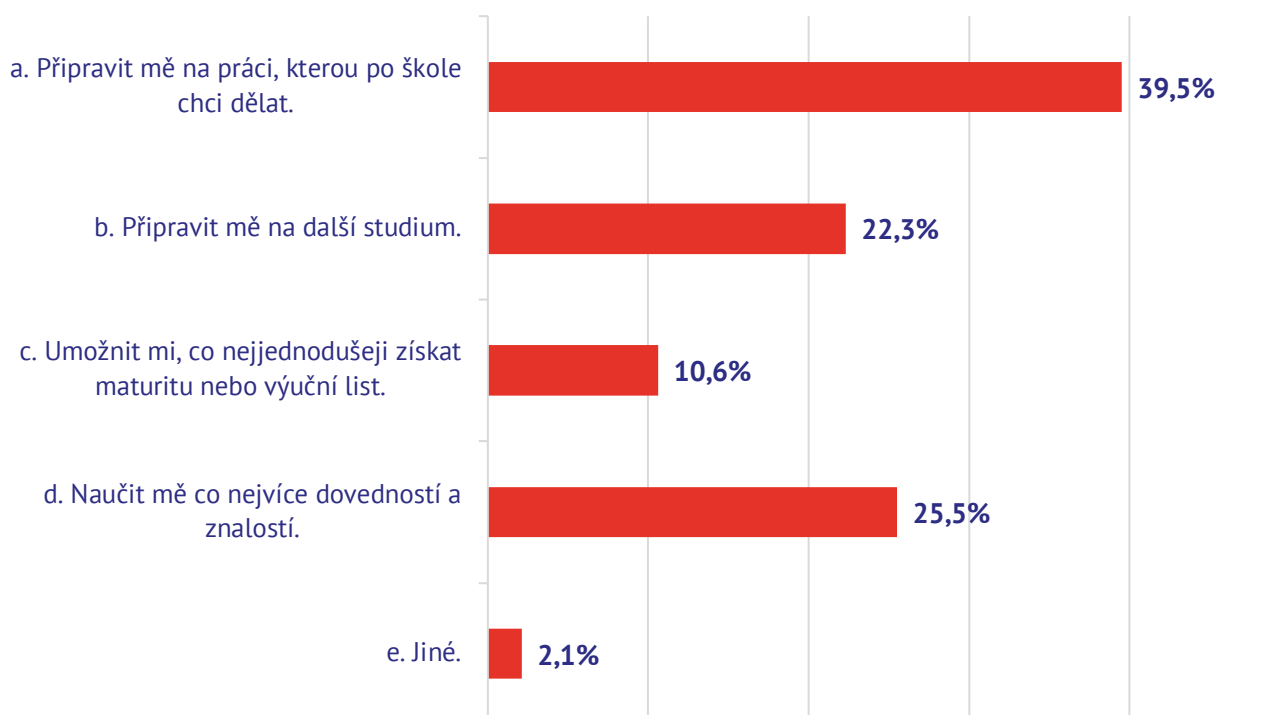
N = 6298

39,5 % dotazovaných žáků uvedlo, že jejich vybraná střední škola by je měla především připravit na práci, kterou chtějí po škole dělat. 22,5 % deváťáků pak od školy očekává, že je naučí co nejvíce dovedností a znalostí, které poté upotřebí. 22,3 % už teď ví, že bude chtít pokračovat ve studiu i po dokončení střední školy a chce, aby je jejich střední škola připravila právě na další studium. **Pouze 10,6 % dotazovaných deváťáků na školu jde kvůli lehkému získání maturity nebo výučního listu.** V odpovědi jiné pak deváťáci nejčastěji uváděli, že by je škola měla především bavit a najít nové přátele.

15) Co má tvoje nová střední škola především splnit?

N = 6298

Další informace a pomoc s kampaní pro přijímací řízení

Neváhejte se na nás obrátit pro další informace o chování a rozhodování žáků osmých a devátých tříd, nebo pokud máte zájem o pomoc s marketingem a kampaněmi zaměřenými na získání většího počtu uchazečů a následně studentů ve vaší škole.

Navštivte náš web, kde najdete další studie. Pro informace o školení a termíny nejbližších školení se podívejte na www.nezzazvoni.cz/skoleni/.

Kontakt

info@nezzazvoni.cz

www.nezzazvoni.cz

O nás

Než zazvoní pomáhá ředitelům a dalším vedoucím pracovníkům základních a středních škol. Věnujeme se výzkumům a aplikaci marketingových poznatků do prostředí škol. Pomáháme s marketingem. **Od roku 2011 jsme proškoliili a pomohli 3189 pracovníkům z více než 752 základních a středních škol.**

